

Lausunto

05.09.2018

Asia: VM048:00/2017, VM/1353/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi kuntien ja maakuntien taloustietojen tuottamista ja raportointia koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Luonnoksesta yleisesti

Hallituksen esityksessä annettua raportointiaikataulua ei koettu Espoossa tilinpäätöksen osalta ongelmalliseksi, puolivuosi- ja neljännesvuosikatsauksen osalta vaaditaan tarkemmat ohjeet tilinpäätösperiaatteiden soveltamisesta. Vaaditaanko tulojen ja menojen jaksottamista neljännesvuosittain? Missä muodossa raportoidaan tilikauden toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat? Talousarvio ja ennuste eivät ole perinteisesti kirjanpitojärjestelmissä, vaaditus laskelmat on toteutettava esim. taloussuunnittelujärjestelmässä.

Esitetyn toimintamallin aiheuttamat vaikutukset

-Manuaalisesta laskennasta on siirryttävä automaattisempaan palvelukustannusten laskentaan ja raportointiin. Tiukentuneissa vaatimuksissa ja raportointiaikatauluissa ei ole mahdollista toimia jälki- tai manuaalilaskennalla.

- o Muutos edellyttää isoja tietojärjestelmämuutoksia sekä tietoarkkitehtuurityötä ja raportointiratkaisun toteutusta. Lisäksi tarvitaan muutoksia kirjauksiin ja laskentarakenteeseen.
- o Useiden kuntien talouden tietojärjestelmät eivät tue JHS-vaatimusten mukaista laskentaa tai raportointia. Nykyinen tilastoraportointi toteutetaan pääosin manuaalisena Excel-laskentana.
- o Sektoriluokituksen on toteutettava vientitasoisesti erp-järjestelmässä tai tietovarastossa
- o Palveluluokittaisen kustannusten raportointi vaatii toissijaisen hierarkian ja kohdistamisperiaatteet, hallinnon vyörytysten jakoperusteiden luomisen

- o käyttöomaisuuden kohdentaminen palveluille haastavaa, tietojärjestelmät eivät tue automaattista kohdentamista
- o palautuskelpoisen alv:n kohdentaminen palveluluokille manuaalista
- o osa tiedoista jää edelleen manuaalisesti laskettavaksi, koska tiedot eivät ole tietojärjestelmissä tai niissä laskettavissa esim. liitetiedot, ppp-hankkeita ja energiatehokkuutta koskevat tiedot.
- o Osavuosisiraportoinnissa edellytetään soveltuvin osin tilinpäätösperiaatteiden noudattamista. Jaksotukset tehdään nyt vain tilinpäätöksessä. Jaksotusten toteuttaminen tarvitaan kuukausittain/neljännesvuosittain.
- o konsernista annettavat tiedot laajenevat ja ne on koottava jossakin tietojärjestelmässä
- o kuntien on aloitettava testaaminen Valtiokonttoriin vuoden 2019 aikana
- o ohjeistus on vielä puutteellista ja keskeneräistä, joten tietojärjestelmien määrittelyä ei voida tehdä

Esitetyn toimintamallin vastuiden selkeys

- o selkeä roolitus valtion ja kunnan välillä

Esitetyn toimintamallin toimeenpanon edellyttämät toimenpiteet kunnissa

- o Kuntatiedon mukaiseen talousraportointiin valmistautuminen on edellyttänyt KuTi-projektin käynnistämistä Espoossa.
- o Tietosisältöjen läpikäynti ja niistä aiheutuvien muutosten toteuttaminen: JHS-tilikarttaan siirtyminen vs. muuntotaulukon luonti, sektoriluokituksen toteuttaminen tietojärjestelmiin vs. tietovarastoon, kustannusten kohdistaminen palveluluokille, konsernitietojen masterjärjestelmän kehittäminen
- o Talouden tietojärjestelmät uudistettava Espoossa, eri järjestelmissä käsiteltävä tieto määriteltävä ja yhdistettävä tietovarastoon. Tietotuotannon automatisointi vaatii nykyaikaisen BI-raportointijärjestelmän, manuaaliryöstöä raportointia ei pystytä tuottamaan.
- o Tietoarkkitehtuuriratkaisu: käyttötalouden raportointitavasta päättäminen (suoraan tietojärjestelmistä vs. tietovarastosta)
- o Sisäisen laskennan kehittäminen ja laskentatunnisteiden uusiminen, hallinnon kustannusten vyörytyssäännöt
- o Raportoinnin tekninen toteuttaminen XBRL-muotoisena

Millaista tukea tarvittaisiin esitetyn raportointimallin onnistuneeseen toimeenpanoon

- o onnistunut esimerkki kunnan tietojärjestelmään tehdystä sektoriluokittaisesta raportoinnista, hallinnon vyörytyksistä ja palveluluokkien rakentamisesta
- o tukea palvelujen todelliseen tuotteistamiseen ja palveluluokkien rakentamiseen palvelutuotteista
- o käytännön tasolle menevää koulutusta myös tietojärjestelmien määrittelystä
- o keskeisten talouden tietojärjestelmätoimittajien informointi uusista vaatimuksista

Ojavuo Pia
Espoon kaupunki